

Úsporné bydlení

říjen 2018

Informace pro zájemce o dotace z programů **Nová zelená úsporám**, **Dešťovka** a **kotlíkové dotace**

info@sfz.cz / infolinka: 800 260 500

NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM

nová
zelená
úsporám

Dotace na zateplení a výstavbu rodinných i bytových domů a efektivní zdroje energie. **Str. 2**

www.novazelenausporam.cz

DEŠŤOVKA PRO KAŽDÉHO

dešťovka

Dotaci na využívání srážkové vody teď může získat skoro každý. Požádejte si o Dešťovku včas. **Str. 3**

www.dotacedestovka.cz

KOTLÍKOVÉ DOTACE

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Podporujeme výměnu starých kotlů za nové. Ušetříte hned dvakrát, na vstupních nákladech a na denní spotřebě. **Str. 3**

www.sfz.cz/kotlikovedotace

Se státní podporou **ušetříte** při stavbě i rekonstrukci a **pomůžete přírodě**

Pokud stavíte nebo modernizujete bydlení, můžete požádat o dotaci z programu Nová zelená úsporám.

Na stavbu rodinného domu přispívá program Nová zelená úsporám 150 000, 350 000 nebo 450 000 Kč.

Foto: Martin Zeman

Chystáte si postavit dům nebo výrazně rekonstruovat ten stávající? Dotační program Nová zelená úsporám je určen přímo pro vás. Můžete získat stovky tisíc na investice, díky kterým budete v následujících letech platit mnohem méně za spotřebované energie. Získáte tím nejen přímé ekonomické výhody, ale také pomůžete životnímu prostředí.

Co si představit pod pojmem snížení energetické náročnosti, aby bylo možné získat dotaci? U již stojících staveb je to například zateplení stěn, stropů, podlah, střechy a ostatních konstrukcí, výměna dveří a oken. Žádoucí a podporovaná je rovněž instalace solárních termických a fotovoltaických systémů, výměna zdrojů tepla a řízené odvětrávání.

Nová zelená úsporám myslí i na novostavby. Nejvýrazněji jsou podporovány domy s velmi nízkou energetickou náročností, ve kterých jsou navíc využity obnovitelné zdroje energie. Peníze lze čerpat i na domy s nízkou energetickou náročností. Průměrná výše dotace se pohybuje kolem 250 000 korun, dotace vám ale může pokrýt až polovinu uvažovaných nákladů.

NOVINKY V NZÚ

- zateplovat se může svépomocí
- dotace pro efektivní kombinaci fotovoltaiky s tepelným čerpadlem
- při zateplování dotace i na stínící techniku
- širší podpora nízkoeenergetických novostaveb
- možnost vyřídit celou žádost z domova přes internet a méně papírování

VÝŠE PODPORY

Stávající rodinné domy

dotace až **50%**

max. **550 000 Kč**

Výstavba nového domu

dotace až **50%**

max. **450 000 Kč**

Zdroje energie

dotace až **50%**

max. **350 000 Kč**

ROZHOVOR

Ministr Brabec: **Na lepší bydlení a úspory jsme dali už čtyři miliardy korun.** A nekončíme

Úspěšný program Nová zelená úsporám vstupuje do další fáze. O dotacích pro domácnosti jsme mluvili s ministrem životního prostředí Richardem Brabcem.

Program Nová zelená úsporám funguje úspěšně několik let. Jaké jsou podle vás jeho hlavní přínosy?

Velice jednoduché – pomáháme lidem zvýšit kvalitu jejich bydlení, přitom šetříme jejich peněženku a zároveň snižujeme zátěž životního prostředí. V řeči čísel to jsou stovky tisíc tun CO₂, které se nedostaly do vzduchu, a miliardy nevyrobených joulů energie. Když se sečtou ty tisícovky realizovaných projektů a k tomu úspora energie v průběhu několika let, vyjde nám z toho opravdu významný vliv na ochranu ovzduší a životního prostředí obecně. Dalším důležitým aspektem je také kvalitnější a levnější bydlení. Vyšší kvalita bydlení v opraveném domě měřitelná sice explicitně není, ale život nám určitě zpříjemní a usnadní a to je přece taky strašně důležité. Co je naopak měřitelné dobře, to jsou pravidelné účty za spotřebovanou energii, které se díky úsporným opatřením snižují. A v domácnosti pak zůstává více peněz, což také zlepšuje náš život. Dalo by se to nazvat win-win situací – prostřednictvím dotací uspoříte za rekonstrukci a následně za výdaje za energii a zároveň šetříte životní prostředí.

Zmínil jste, že peníze pomohly mnoha lidem v Česku. Kolik jich zatím bylo a jsou nějaké regiony, kde je žadatelů více?

Od roku 2014, kdy program odstartoval, jsme přijali více než 36 tisíc žádostí s alokací přes 8,3 miliardy korun. Z nich jsme už 22 tisíc projektů proplatili, lidem jsme poslali na účty přes 4 miliardy korun. Tradičně největší zájem je v Moravskoslezském a Středočeském kraji, ale žadatelé jsou ze všech koutů republiky, v tomto ohledu to je opravdu celostátní program. Průměrná podpora na zateplení rodinného domu se pohybuje kolem čtvrt milionu korun, což je už určitě zajímavá částka pro každého, a bytové domy získávají průměrně přes osm set tisíc korun.

Je něco, co byste žadatelům doporučili?

Důležité je, aby se na rekonstrukci či stavbu dívali komplexně. A aby si promysleli, kde všude je možné udělat úsporná opatření. My vždy doporučujeme nové technologie a také jejich kombinace. Zpočátku se možná někomu zdá, že je to více práce, ale po mnoho dalších let už jenom sklízíte pozitivní efekty. Samozřejmě bych všem také doporučil, ať využijí i naše další dotační programy pro rodinné domy, jako je Dešťovka a kotlíkové dotace. Všechny programy se dají mezi sebou dobře kombinovat. Ale jsme rádi i za postupné kroky a rádi podpoříme třeba samostatnou výměnu kotle nebo efektivní využívání dešťové vody.

Děšť, tedy hlavně jeho nedostatek, je hlavním tématem letošního roku. Promítne se tato zkušenost nějak do programu Dešťovka?

Letošní extrémně suchý rok ukázal, že akutní nedostatek vody je již v celé republice. Do programu Dešťovka jsme proto přidali dalších sto milionů korun a rozšířili ho nejen plošně, ale i co do spektra příjemců. Zachytávat dešťovou vodu a využít ji na zalévání zahrady mohou nyní nově domácnosti po celé České republice, nejenom jako dříve v tzv. suchých oblastech. Jestliže se tedy dosud o dotaci mohli ucházet lidé ze

zhruba tisícovky obcí, nyní mají šanci v dalších více než pěti tisících obcích. A nově si také mohou o dotaci požádat lidé, kteří trvale žijí v rekreačních objektech. Zkrátka posíláme dotace všude tam, kde lidé vodu skutečně potřebují každý den, a kde je proto efekt vynaložených peněz a zároveň úspora vody největší.

Jak vidíte budoucnost dotačních programů pro majitele rodinných domů?

Nová zelená úsporám patří mezi naše nejúspěšnější programy, a to nejen v celostátní měřítku, ale je dokonce odbornou veřejností hodnocena jako nejlepší program na úsporu energií ve střední a východní Evropě. Takže v něm určitě budeme pokračovat. Stále jej inovujeme, snažíme se program udělat co nejatraktivnější a zároveň jednoduchý pro žadatele a také v něm co nejvíce uplatnit i nové technologie. Aktuální změny v práve vyhlášené výzvě by měly program zpřístupnit stovkám tisíc nových žadatelů a plošně působit na šetření životního prostředí, ovzduší a v případě Dešťovky i s vodou, zejména tou podzemní, jejíž zásoby ubývají. Také jsme lidem zjednodušili administraci. Do programu Nová zelená úsporám se stále hlásí hodně zájemců a my jim velmi rádi na různá opatření přispějeme. To samé platí ovšem i o Dešťovce a kotlíkových dotacích.

KROK ZA KROKEM
K ZÍSKÁNÍ DOTACE

- Najděte si projektanta a energetického specialistu, kteří vám zpracují odborný posudek dle podmínek programu.**
- Projednejte svůj stavební záměr s příslušným stavebním úřadem.**
Pokud to je nutné, nechte v souladu s jeho požadavky upravit odborný posudek.
- Vyplňte elektronickou žádost o podporu.**
Formulář žádosti je k dispozici na webových stránkách www.novazelenausporam.cz.
- Doručte žádost o podporu a její přílohy.**
Přílohy můžete zaslat elektronicky spolu s žádostí o dotaci nebo je doložit v listinné podobě na kterémkoliv krajské pracoviště Státního fondu životního prostředí ČR. Lhůta na doložení je pět kalendářních dnů od odeslání elektronické žádosti.
Seznam povinných příloh k žádosti je uveden v závazných pokynech.
- Kontrola žádosti pracovníky Fondu.**
Pracovníci Fondu provedou kontrolu žádosti a jejích příloh. V případě zjištění nedostatků budete vyzváni k jejich odstranění.
- Akceptace žádosti.**
Bude-li vaše žádost v pořádku, budete elektronicky (e-mailem) informováni o její akceptaci. U bezchybných žádostí se tak zpravidla děje do tří týdnů od podání žádosti.
- Zajistěte si odborný technický dozor.**
V souladu s podmínkami programu je vaší povinností zajistit **odborný technický dozor** nad prováděním podporovaných opatření.
- Realizujte opatření, nově i svépomocí.**
Všechna opatření musí být provedena **podle schváleného odborného posudku**. Realizaci můžete řešit prostřednictvím vhodného dodavatele nebo v případě oblasti podpory **A** též svépomocí.
- Doložte Fondu provedené práce.**
Dejte dohromady všechny doklady týkající se dokončené práce a doručte je Fondu nejpozději do konce doby stanovené v akceptačním dopise. Pracovníci Fondu provedou během tří týdnů kontrolu předložených dokumentů a v případě zjištění nedostatků vás písemně vyzvou k jejich odstranění.
- Rozhodnutí o poskytnutí dotace.**
Rozhodnutí o poskytnutí dotace obdržíte poštou poté, co bude ukončena závěrečná kontrola všech dokumentů týkajících se dokončení projektu.
- Výplata dotace.**
Peníze obdržíte na svůj účet do tří týdnů od obdržení rozhodnutí o poskytnutí dotace. U žádostí podaných po realizaci podporovaných opatření, u kterých nebudou zjištěny žádné nedostatky, můžete očekávat vyplacení dotace přibližně za devět týdnů od podání žádosti.

ROZHOVOR

Novou zelenou úsporám stále inovujeme, vycházíme vstříc žadatelům

Na aktuální novinky, které program přináší, jsme se zeptali Petra Valdmana, ředitele Státního fondu životního prostředí ČR. Fond se stará o sběr a posuzování žádostí, následně vyplácí žadatelům peníze na účet.

Proč vlastně dochází ke změnám v nastavení programu?

Na začátku je třeba říci, že pevné jádro zůstává, program je stabilní a dává dlouhou jistotu budoucím investorům, projektantům, dodavatelským firmám. Naším cílem je poskytnout

Nová zelená úsporám už pomohla tisícům lidí k lepšímu bydlení. Program úspěšně funguje řadu let, k čemuž přispívá i neustále se rozšiřující nabídka dotací a snaha podmínky programu neustále zjednodušovat.

lidem peníze na ekologičtější bydlení. Díky investici, se kterou finančně vypomůžeme, domy spotřebují méně energie a jejich majitelé ušetří. Ke změnám přistupujeme evolučně, nikoliv revolučně, neboť situace na trhu se vyvíjí, mění se technologie i legislativa. Program také přizpůsobujeme novým podmínkám a trendům v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Všechny změny mají vždy stejný cíl, a to vyjít vstříc žadatelům a motivovat je, aby nad úspornými opatřeními přemýšleli komplexně.

Jednou ze změn je zjednodušení administrace. V čem konkrétně spočívá?

Vyřízení žádosti o dotaci bude pohodlnější a snazší. Nově může žadatel všechny dokumenty, včetně příloh, zaslat elektronicky. Definitivně tak odpadá papírování, pokud to vezmeme doslova. Pokud žadatel uspěje se žádostí, dáme mu také vědět elektronicky, což proces zrychlí. Ubýly i do-

kumenty, které jsme dříve vyžadovali, například výpis z katastru se nově dokládat nemusí, údaje si ověříme sami.

Na co mohou zájemci nové peníze z dotací použít?

Pokud někdo přemýšlí o stavbě domu, určitě by ho mělo zajímat, že nyní podpoříme domy pasivní i nízkoenergetické. Nově je možné spolu se zateplením žádat o dotaci na stínící techniku, naopak i bez zateplení přispějeme na výměnu starých kamen za nový, ekologický zdroj vytápění. Pokud žadatelé efektivně zkombinují fotovoltaický systém s tepelným čerpadlem, mohou získat až 150 tisíc korun. A v neposlední řadě, kdo se chce pustit do zateplení svého domu sám, třeba jen na část prací, může, přispějeme na nákup materiálu, na kvalitní projektovou dokumentaci a na zajištění odborného dozoru.

ZATEPLENÍ, VÝMĚNA OKEN A DVEŘÍ (oblast A)

Dům s nízkou energetickou náročností:
dotace 150 tis. Kč

Dům s velmi nízkou energetickou náročností:
dotace 300 tis. Kč

Dům s velmi nízkou energetickou náročností, s důrazem na využití OZE:
dotace 450 tis. Kč

ZDROJE ENERGIE (oblast C)

Výstavba zelených střech:
v kombinaci s oblastmi podpory **A** a **B**,
dotace 500 Kč/m²

Solární systémy:
dotace 35–150 tis. Kč

Zateplení střechy v podkroví:
dotace 500–800 Kč/m²

Zateplení stropu a ostatních konstrukcí:
dotace 330–550 Kč/m²

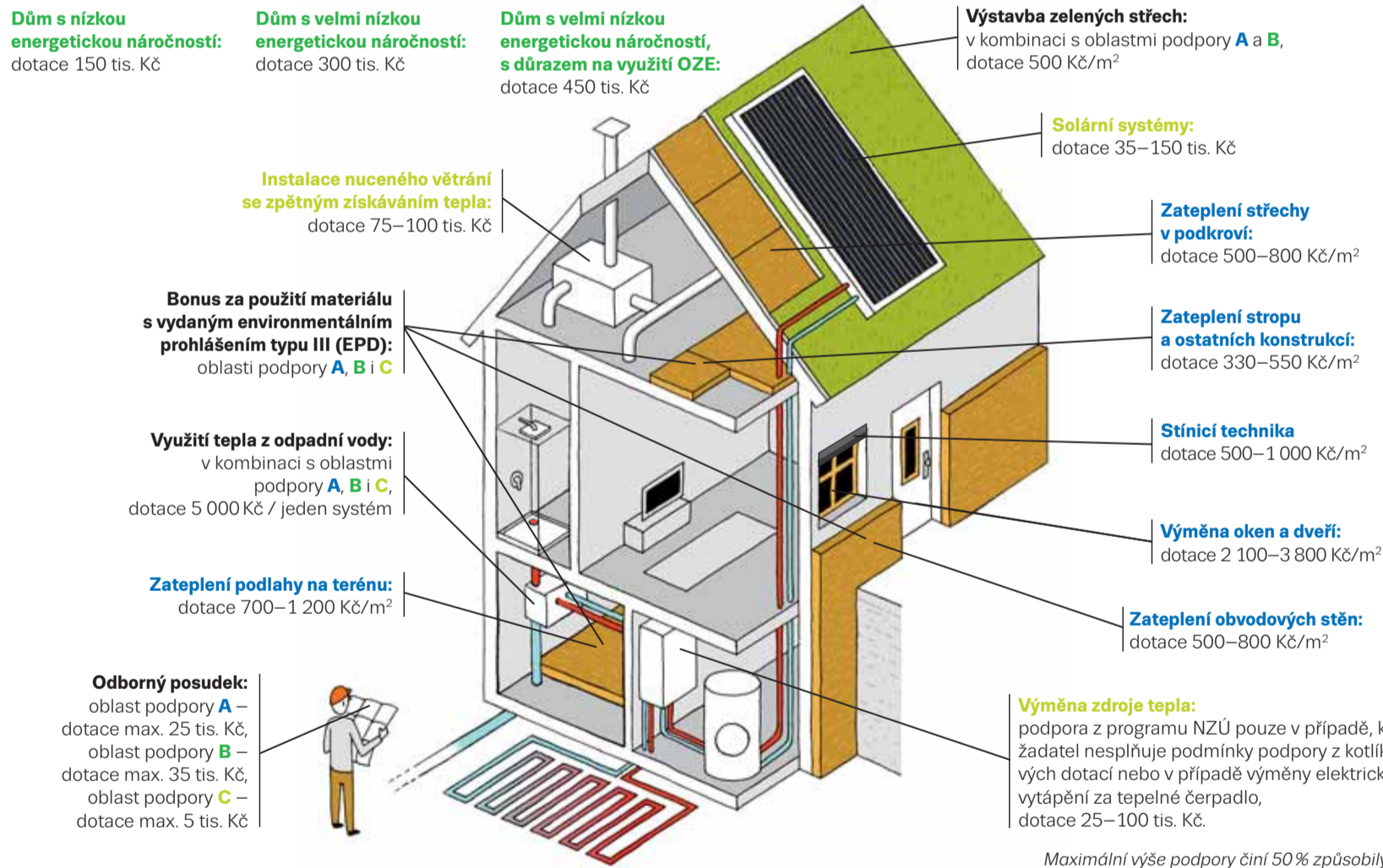
Stínící technika
dotace 500–1 000 Kč/m²

Výměna oken a dveří:
dotace 2 100–3 800 Kč/m²

Zateplení obvodových stěn:
dotace 500–800 Kč/m²

Výměna zdroje tepla:
podpora z programu NZÚ pouze v případě, kdy žadatel nesplňuje podmínky podpory z kotlíkových dotací nebo v případě výměny elektrického vytápění za tepelné čerpadlo,
dotace 25–100 tis. Kč.

Maximální výše podpory činí 50% způsobilých výdajů.

Instalace nuceného větrání se zpětným získáváním tepla:
dotace 75–100 tis. Kč

Bonus za použití materiálu s vydaným environmentálním prohlášením typu III (EPD):
oblasti podpory **A, B** i **C**

Využití tepla z odpadní vody:
v kombinaci s oblastmi podpory **A, B** i **C**,
dotace 5 000 Kč / jeden systém

Zateplení podlahy na terénu:
dotace 700–1 200 Kč/m²

Odborný posudek:
oblast podpory **A** – dotace max. 25 tis. Kč,
oblast podpory **B** – dotace max. 35 tis. Kč,
oblast podpory **C** – dotace max. 5 tis. Kč

KDO MŮŽE ŽÁDAT O DOTACI
Žadat může každý vlastník nebo stavebník rodinného domu, a to jak fyzická osoba, tak i právnická osoba.

KDY ŽÁDAT O DOTACI
Příjem žádostí probíhá kontinuálně až do konce roku 2021. Žádost můžete podat před zahájením, v průběhu nebo po dokončení prací.

JAK ŽÁDAT O PODPORU
Žádosti o dotaci se přijímají elektronicky, formulář žádosti je umístěn na webových stránkách programu www.novazelenausporam.cz. Kompletní pravidla programu najdete v Závazných pokynech pro žadatele a příjemce podpory, které jsou ke stažení rovněž na webu programu.

PROGRAM V ČÍSLECH

- Průměrná výše dotace na zateplení rodinných domů **250 tis. Kč**
- Z uznatelných výdajů pokryje dotace z programu NZÚ až **50 %**
- Celkově vyplaceno žadatelům z programu od roku 2014 **4,1 mld. Kč**
- Předpokládaný termín ukončení programu (31. 12.) **2021**
- Dotací bonus za kombinaci s kotlíkovou dotací **20 tis. Kč**

O CO JE NEJVĚTŠÍ ZÁJEM

Více informací a příjem žádostí www.novazelenausporam.cz

Program Dešťovka je pro každého

Ministerstvo životního prostředí aktualizovalo podmínky programu Dešťovka, přidalo do něj navíc dalších 100 milionů korun.

Další mimořádně suchý rok změnil podmínky dotačního programu Dešťovka. Majitelé či stavitelé obytných domů díky němu mohou ušetřit až 105 tisíc korun. Příspěvek na nejjednodušší systém, kdy nádrž zachytává srážkovou vodu jen k zalévání zahrady, byl doposud určen pouze pro domácnosti z oblastí postižených kritickým nedostatkem pitné vody. Nově o něj mohou zažádat domácnosti z celého Česka.

„Letošní extrémně suchá sezóna ukázala, že nedostatkem vody je postižena v podstatě již celá republika. Celkový roční úhrn srážek sice výrazně neklesá, ale zásadně se mění rozložení srážek v roce, kdy extrémní sucha střídají silné přívalové lijáky. Musíme proto vodu lépe využívat pro různé účely,“ uvádí ministr Richard Brabec. „Proto nabízíme možnost pořídit si dotovanou nádrž k závlivce zahrady všem majitelům obytných domů napříč celou

Z programu Dešťovka vám stát přispěje až 105 tisíc Kč.

Foto: @mashiki/Fotky&Foto

republikou. Jestliže se mohly dosud o dotaci ucházet domácnosti zhruba z tisícovky obcí, nyní mají šanci i obyvatelé v dalších zhruba pěti tisících obcí,“ dodává ministr životního prostředí Richard Brabec. Výše

příspěvku na nejjednodušší dotovaný systém se přitom může vyšplhat až na 55 tisíc korun.

Vedle toho program přispívá i na další dva systémy, díky kterým lze srážkovou vodou také splachovat

nebo lze recyklovat odpadní vodu z domácnosti. Mohou o ně požádat majitelé stávajících domů i novostaveb opět z celé republiky a na jejich zprovoznění získají až 105 tisíc korun.

Nově mohou žádat o příspěvek na kterýkoliv ze tří podporovaných systémů i majitelé obytných rekreačních domů. Objekty musí ale sloužit k trvalému rodinnému bydlení. Program přináší i další novinky. Dotaci bude možné uplatnit nejen na pořízení nových nádrží, ale také na úpravu třeba nepoužívané jímky, do které lze srážkovou vodu zachytávat. Žadatelé, kteří budou systém instalovat do novostavby, budou mít nově na realizaci celého projektu dva roky.

Dotační program Dešťovka byl vyhlášen poprvé v dubnu 2017 v rámci Národního programu Životní prostředí. Na podporu hospodaření s vodou nabídl domácnostem zatím 340 mil. korun. ◀

www.dotacedestovka.cz

KDO MŮŽE ŽÁDAT

- vlastníci nebo stavebníci rodinných, rekreačních a bytových domů
- rekreační domy musí být využívány k trvalému bydlení

JAK ZÍSKAT DOTACI

- seznámte se s podmínkami programu
- nechte si od dodavatele nebo autorizovaného projektanta zpracovat jednoduchý projekt
- podejte elektronickou žádost – z pohodlí domova a bez front
- doručte žádost a přílohy v listinné nebo elektronické podobě,
- doložte dokončení realizace systému
- podepište návrh smlouvy a vyčkejte na dotaci

VÝŠE PODPORY

Akumulace srážkové vody pro závlivku zahrady

- dotace až 20 000 Kč + 3 500 Kč/m³ nádrže*
- pro stávající domy na území celé ČR

Akumulace srážkové vody pro splachování WC a závlivku zahrady

- dotace až 30 000 Kč + 3 500 Kč/m³ nádrže*
- pro stávající domy i novostavby na území celé ČR

Využití přečištěné odpadní vody s možným využitím srážkové vody

- dotace až 60 000 Kč (v kombinaci s využitím srážkové vody) nebo 45 000 Kč (bez kombinace s využitím srážkové vody) + 3 500 Kč/m³ nádrže + 10 000 Kč na projektovou přípravu*
- pro stávající domy i novostavby na území celé ČR

* maximálně však 50% z celkových způsobilých výdajů; celkové způsobilé výdaje = výdaje přímo spojené s realizací podporovaných opatření

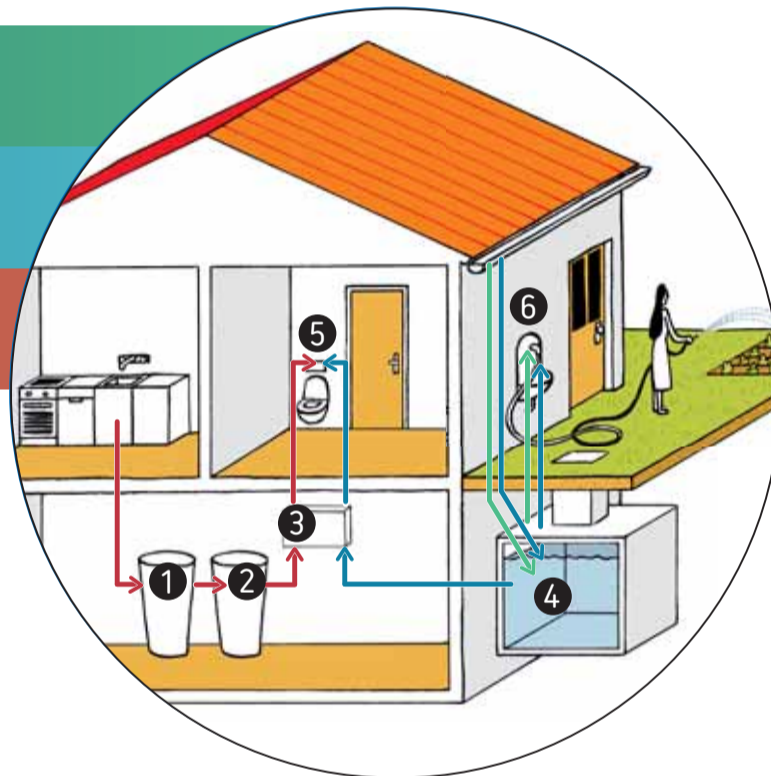
Akumulace srážkové vody pro závlivku zahrady

Akumulace srážkové vody pro splachování WC a závlivku zahrady

Využití přečištěné odpadní vody s možným využitím srážkové vody

VÝŠE DOTACE až **50%** způsobilých výdajů

POŽÁDEJTE O DOTACI elektronicky na webových stránkách programu www.dotacedestovka.cz

čistění šedé vody 1

akumulace přečištěné šedé vody 2

řídící jednotka – přepínání zdrojů 3

akumulace srážkové vody 4

voda na splachování WC 5

voda na závlivku 6

Vyměňte kotel na pevná paliva za ekologičtější a výkonnější zdroj

Díky kotlíkovým dotacím si vyměníte starý kotel za nový, budete topit efektivněji a pohodlněji a vaše děti budou dýchat čistší vzduch.

Ministerstvo životního prostředí spustilo již dvě vlny kotlíkových dotací. Nyní se připravuje další výzva na příští rok. Kotlíkové dotace administrují jednotlivé kraje, v současnosti některé z nich žádosti nabírají, další mají přijímání pozastavené.

Informujte se proto na svém krajském úřadě, kdy požádat o dotaci. Informace naleznete buď na webových stránkách kraje, nebo na vývěsce krajského úřadu a můžete je získat také na speciální telefonní lince kraje.

Dotace umožňuje domácnostem získat peníze na nový, efektivnější a ekologičtější kotel. Pokud se majitel rodinného domu rozhodne, že vedle výměny kotle provede i některá z dílčích opatření z programu Nová zelená úsporám, tedy například vy-

mění okna, zateplí strop nad nevytápěnou půdou nebo instaluje solární panely, získá kromě dotace další bonus ve výši až 20 000 korun.

Cílem programu je snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší z lokálních topenišť. ◀

Díky kotlíkové dotaci můžu v naší obci i já lépe dýchat.

POVINNÁ REVIZE KOTLE AŽ OD ROKU 2019

Více než tři čtvrtě milionu domácností mělo mít do konce roku 2018 hotovou další revizi kotle na tuhá paliva dle zákona o ochraně ovzduší. Nově se povinnost další revize posouvá až na rok 2019.

Na základě zkušeností z roku 2016, kdy proběhly první zákonné revize, Ministerstvo životního prostředí (MŽP) novelizovalo zákon o ochraně ovzduší. Novela přináší několik novinek, které lidem ušetří výdaje, a přinos revizí pro kvalitu ovzduší přitom zachová. Od 1. září 2018 stačí mít revizi pouze každé tři roky.

Pro prevenci před přemrštěnými cenami MŽP aktuálně jedná s Ministerstvem financí o možnosti zavedení limitu ceny jak za službu, tak za dopravu při revizích kotlů. Cenová regulace by měla zastropovat cenu za službu samotnou i cenu za kilometr jízdy. Cena by tak byla předvídatelná a nepřekročitelná. Ministerstvo životního prostředí také připravuje novou komplexní databázi „revizáků“ v Česku.

Topíte v kotli nebo někoho takového znáte? Pořídte si úplné vydání komiksu se Smokemanem, hrdinou, který ví, jak správně topit, a nebojí se vám to říct. Smokemana si můžete zdarma stáhnout například z webu www.sfpz.cz. Smokemana vybavili informacemi odborníci Výzkumného energetického centra. Jeho životním posláním je zmenšovat kouř z našich komínů a napomáhat k čistotě ovzduší.

NEVÁHEJ A ŘEKNI SI O DOTACI NA SVÉM KRAJSKÉM ÚŘADĚ! INFORMACE KE KOTLÍKOVÝM DOTACÍM DOHLEDAŠ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH ČI VÝVĚSCĚ KRAJSKÉHO ÚŘADU, PŘÍPADNĚ JE ZÍSKÁŠ NA SPECIÁLNÍ TELEFONNÍ LINCE KRAJE. WWW.SFPZ.CZ/KOTLIKOVEDOTACE

ROZHOVOR

Postavili si dům ze slámy, bydlí se v něm skvěle

V Dobřejsvicích nedaleko Prahy stojí nový energeticky pasivní a moderně vyhlížející rodinný dům. Ač to zvenku není poznat, je z velké části ze slámy.

Svépomocí si jej postavil Jan Chváta se svojí rodinou. Stavba byla podpořena z dotačního programu Nová zelená úsporám, oblast podpory výstavba rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností. O nelehké cestě při stavbě „slamáčku“, o skvělém výsledku i o několika doporučeních pro budoucí stavebníky mluví v našem rozhovoru.

Jak vás napadlo, že byste si mohli postavit dům ze slámy?

Věděli jsme, že chceme stavět úsporný dům. Původně jsme si představovali dřevostavbu, kterou by nám celou dodala firma. Při výběru architekta jsme zjistili, že kamarádi si postavili dům, který se nám moc líbil. A když jsme zjistili, že má slaměnou izolaci, zaujalo nás to. Tak jsme jejich architekta oslovili a společně začali plánovat náš Slamáček.

O stavbě veřejně informujete, k dispozici dáváte stavební deníky, kontakty a věnujete se publicitě. Myslíte, že se vám podaří někomu inspirovat?

My fungujeme spíš tak, že se snažíme lidem, kteří jsou často hodně nadšení a nekriticky optimističtí, předávat zkušenosti. Ne že bychom je odrazovali, to ne, ale snažíme se jim popsat, jak to může reálně probíhat, aby do toho šli s vědomím, co může stavba obnášet finančně i časově a co může také znamenat pro rodinné soužití. Jsou příklady, kdy se lidem kvůli stavbě rozpadla rodina, protože to neustáli, nebo kdy to finančně neutáhli. Já vždycky říkám, že původně jsme měli za cíl

Foto: Jakub Moravec

postavit si hezký dům. V průběhu let se to změnilo: hlavním cílem bylo to přežít, zůstat zdravý fyzicky i psychicky a zůstat společně jako rodina. To se nakonec podařilo a ten dům už je k tomu jen taková třešnička.

Co samotný materiál? Musí mít použitá sláma nějaké vlastnosti?

Sláma musí být hlavně dobře slisovaná a suchá. Pak musíte najít balíky požadovaných rozměrů. Sláma se odebírá normálně od zemědělců. Ve stavebninách ji (zatím) nekoupíte...

Sláma je dost hořlavá. Laicky mě napadá, zda je dům ze slámy zcela bezpečný, co se týká požární odolnosti.

Dům je samozřejmě normálně zkolaudovaný, s veškerými osvědčeními a revizemi. Sláma sice velmi dobře hoří, ale jen pokud je volně ložená. Ve slisované slámě ale není k hoření dost vzduchu, a tak v případě požáru jen doutná a vydrží více. My v domě máme krbovou kamna, a komín nám dokonce prochází slaměnou stěnou. Je to o precizním řešení detailů a vícenásobné protipožární izolaci.

Jaké jsou hlavní výhody vaší stavby? Jak to máte s energetickou náročností?

Podle mě má určité smysl řešit energetickou náročnost stavby. Stavba z přírodních materiálů je k tomu bonus, který je spíš o pocitu z interiéru a exteriéru a o souladu s nastavením dané rodiny než o ceně. Energetická náročnost domu v realu mě hodně zajímá, a tak mám všude měřáky a pravidelně odečítám data pro statistiku. V domě bydlí naše čtyřčlenná rodina právě rok. Za tu dobu jsme spotřebovali pouze 75 kubíků vody. Z toho více než

třetinu pokrývá dešťová voda, jímáná z většiny našich „zelených“ střech. Tu využíváme na splachování toalet.

Náš dům je energeticky pasivní. To zjednodušeně znamená, že má velmi malou potřebu energie na vytápění. Hlavními zdroji energie v něm je elektrina a dřevo na dotápění v krbové vložce. Asi nejdůležitějším zdrojem je slunce: jednak nám v zimě vytápí interiér přes prosklená okna, jednak máme vlastní fotovoltaickou elektrárnu, ve které ročně vyrobíme 5,5 MWh. V létě prodáváme 3 MWh do sítě, v zimě okolo 2 MWh dokupujeme. Elektrinu používáme na svícení, vaření a společně s krbem i na vytápění akumulací nádrže pro topení a ohřev teplé vody. Máme ale také vzduchotechniku a využíváme saunu. Přesto nás veškerá elektrina stojí ročně asi 8 tisíc korun, což je podle mě při podlahové ploše asi 150 metrů úžasné. Krbovou vložkou si dotápíme.

Jaké jsou největší výhody vašeho domu?

Co si nejvíce užíváme, i když se to dá hůře vyjádřit, je pocit z přírodních materiálů, kterými jsme obklopeni. Sláma sice vidět není, ale v interiéru převažuje dřevo a hliněné omítky. Máme velká okna, dům je hodně otevřený na jih do zahrady. Z domu tak sledujeme ptáky na krmítku nebo se díváme, co nám právě roste na zelené střeše. Propojení interiéru a exteriéru je úžasné. Jsme také nadmíru spokojeni, jak jsme dům společně s architektem vymysleli prostorově, ani po roce bychom na tom nic neměnili. Prostě: proces byl náročný, ale výsledek je úžasný. ◀

DOBRÁ PRAXE

nová zelená úsporám

Důkladná rekonstrukce staršího domu

Rodinný dům v jižních Čechách je názorným příkladem toho, jak lze důkladnou rekonstrukcí staršího domu dosáhnout takového snížení energetické náročnosti domu, že je nyní srovnatelná s nízkoenergetickými novostavbami.

Celková dotace z NZÚ: 893 743 Kč

Zateplení a odhlučnění rodinného domu

Komplexní rekonstrukce rodinného domu v Praze zahrnuje zateplení většiny konstrukcí včetně výměny výplní otvorů. Majitelé se dále rozhodli pro instalaci solárních termických panelů.

Dotace z programu NZÚ: 608 719 Kč

Komplexní renovace a zateplení domu

Dotace z programu NZÚ: 292 920 Kč

Novostavba s velmi nízkou energetickou náročností

Dotace z programu NZÚ na výstavbu domu: 475 000 Kč

Zateplení domu a výměna neekologického kotle

Dotace z programu NZÚ: 352 976 Kč

Úsporné bydlení

► Informace pro zájemce o podporu z programů Nová zelená úsporám, DeŠťovka a kotlíkové dotace ► vydal Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí ► vyšlo v říjnu 2018
► distribuováno bezplatně ► adresa redakce: Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 ► texty: Jan Rödling, jan.rodling@sfzp.cz; grafická úprava: Eva Štanglová (SFŽP ČR)

www.novazelenausporam.cz / www.dotacedestovka.cz / www.sfpz.cz/kotlikovedotace / Zelená linka 800 260 500 / www.sfpz.cz / www.mzp.cz